

Persbericht onderwijsinspectie - 13 maart 2024

Van inhaalbeweging naar duurzame verankering: scholen boeken opnieuw vooruitgang op digitaal gebied, al blijven er ook uitdagingen

De onderwijsinspectie stelt vast dat de Vlaamse scholen voor het tweede jaar op rij vooruitgang boeken op digitaal gebied. Dat blijkt uit een meting bij meer dan 17.000 respondenten vorig schooljaar, die volgt op een nulmeting in schooljaar 2021-2022. De Digisprong markeert een significante vooruitgang in het bevorderen van digitale geletterdheid en het integreren van ICT als essentieel middel in het onderwijs. Scholen die een duurzaam aankoopbeleid op langere termijn voeren en ook inzetten op onderwijskundig beleid inzake digitaal onderwijs lopen voorop. Daarmee heeft het Vlaams onderwijs op korte tijd een belangrijke inhaalbeweging gemaakt, en is de stap naar duurzame verankering gezet. Maar er blijven natuurlijk ook nog enkele uitdagingen.

Zichtbare effecten op de werkvloer

De Digisprong is een investering van ondertussen ongeveer een half miljard euro met een ambitieus doel: de digitale achterstand die onze scholen tijdens de coronacrisis nog hadden op korte tijd ombuigen in een voorsprong. Omdat de lat hoog ligt, houdt de onderwijsinspectie de vinger aan de pols bij de scholen. In schooljaar 2021-2022 was er al een eerste meting over de Digisprong en vorig schooljaar (2022-2023) kwam er een opvolgmeting. Voor deze tweede meting herhaalde de onderwijsinspectie de online bevraging van de nulmeting: 4081 onderwijsprofessionals, 6555 leerlingen en 6747 ouders namen deel. Maar deze keer organiseerde de onderwijsinspectie ook interviews en observaties in dertien scholen.

De resultaten van de tweede meting maken nu duidelijk dat de digitale transformatie van scholen in Vlaanderen in een hogere versnelling is geraakt. In vergelijking met de nulmeting geven respondenten aan dat ze meer beleid voeren rond ICT, dat er meer aandacht is voor bijscholingen specifiek gericht op ICT-noden en dat er zowel technisch als pedagogisch meer afspraken gemaakt zijn. De leerlingen hebben in vergelijking met de nulmeting meer het gevoel dat de leraren rekening houden met hun digitale toestellen, dat er meer feedback komt en dat er digitale differentiatie is. Ook op gebied van infrastructuur zijn alle resultaten verbeterd ten opzichte van de nulmeting: er is bijvoorbeeld meer internettoegang en meer leraren en leerlingen hebben een eigen toestel. 93% van de bevroegde leerlingen en 73% van de onderwijsprofessionals geeft aan dat ze aan het einde van vorig schooljaar over een eigen toestel beschikten. Tijdens de schoolbezoeken bleken bijna alle scholen digitale toestellen voor leerlingen beschikbaar te hebben, ofwel via een reservatiesysteem waar klassen gebruik van kunnen maken, ofwel via individuele toestellen per leerling. Digisprong en de daarbij horende middelen hebben daarmee zonder meer een tastbaar en zichtbaar effect op de klasvloer.

Accentverschuiving naar didactiek

Een opvallende trend is de verschuiving van technische ondersteuning, voorheen voornamelijk gericht op infrastructuur, naar een meer didactische ondersteuning van leraren. Iets wat de onderwijsinspectie ook noodzakelijk acht. De didactische meerwaarde van technologie en de integratie ervan met leerplannen en onderwijsdoelen blijven daarom punten van aandacht, ook in de komende jaren. Hoewel de tweede meting aantoont dat er op korte tijd reeds een belangrijke vooruitgang is geboekt, blijft het wel essentieel om de relatie tussen technologie en onderwijsinhoud verder te verhelderen. De rol van de ICT-coördinatoren is van cruciaal belang bij het ondersteunen van

leraren bij de effectieve integratie van digitale middelen. Hoewel hun aanwezigheid op de klasvloer nog beperkt is, wordt de meerwaarde ervan steeds duidelijker.

De duidelijke vooruitgang op vlak van digitalisering belet niet dat er nog uitdagingen zijn. De Digisprong houdt immers een ingrijpende transformatie in van ons onderwijs. Na 2 jaar Digisprong beschikken de meeste scholen nu wel over een ICT-beleid, maar dat blijkt nog niet altijd even doelgericht en nog te vaak beperkt tot de aankoop van toestellen en de uitbouw van een digitale infrastructuur. Scholen moeten hun beleid en praktijken ook voortdurend aanpassen aan de snel evoluerende digitale omgeving. Het blijft tevens van belang om in deze snel veranderende omgeving de digitale geletterdheid van leerlingen te blijven bevorderen en in te spelen op actuele tendensen zoals Artificiële Intelligentie (AI). Die snelle maatschappelijke veranderingen onderstrepen het belang van de Digisprong en tonen tegelijk dat de laatste stap nog niet is gezet. De Digisprong is nu eenmaal een grote transformatie die meerdere jaren vergt.

De blik vooruit

“Onze bevindingen bevestigen dat er zonder meer belangrijke stappen gezet zijn om de digitalisering van ons onderwijs handen en voeten te geven. Het beleidsinitiatief Digisprong laat zichtbare sporen na om een ‘sprong’ te maken met de digitalisering van ons onderwijs. Ook in het werkveld stellen we vast dat scholen de handen uit de mouwen hebben gestoken om werk te maken van die digitalisering. Tegelijk leren onze vaststellingen dat de eindmeet nog niet is bereikt, en dat iedereen in de komende jaren moet blijven inzetten op digitalisering en goed gebruik van digitale mogelijkheden. De nood aan verdere integratie van technologie en onderwijsinhoud geeft alvast richting aan mogelijke vervolgstappen om voort te bouwen op de stevige basis die met Digisprong is gelegd”, aldus inspecteur-generaal Lieven Viaene.

“Het Vlaams onderwijs heeft in spoedtempo een digitale inhaalbeweging gemaakt die gezien mag worden”, zegt de Vlaams minister van Onderwijs. “Als je weet dat veel scholen nog maar een paar jaar geleden amper een digitaal beleid konden ontwikkelen, dan begrijp je dat er op korte tijd heel veel gebeurd is. Deze Digisprong is een hefboom voor meer onderwijskwaliteit, zeker als we er nu in slagen om de geboekte vooruitgang te verankeren en te verduurzamen, ook op pedagogisch gebied”.

Het volledige onderzoeksrapport van de onderwijsinspectie lezen? Zie [Onderzoek Digitaal Onderwijs \(Digisprong\)](#) | [\(onderwijsinspectie.be\)](#)

Vragen? Inspecteur-generaal Lieven Viaene: lieven.viaene@onderwijsinspectie.be of 0499 39 61 61